

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
СУДСКА ПОЛИЦИЈА**

Алеја Св. Саве бб, телефон 051/229-430, факс 051/229-431, 78000 Бања Лука

Број: СУ/СП-174/12
Дана: 03.04.2012.године

**ИНСТРУКЦИЈА
О ПРУЖАЊУ АСИСТЕНЦИЈЕ СУДСКИМ ИЗВРШИТЕЉИМА ОД СТРАНЕ
СУДСКЕ ПОЛИЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Бања Лука, април 2012. године

На основу члана 74. став 2. тачка љ. Закона о Судској полицији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 98/11), председник Врховног суда Републике Српске, д о н о с и

ИНСТРУКЦИЈУ О ПРУЖАЊУ АСИСТЕНЦИЈЕ СУДСКИМ ИЗВРШИТЕЉИМА ОД СТРАНЕ СУДСКЕ ПОЛИЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Овом инструкцијом се у складу са одредбама члана 13. став 1. тачка д. Закона о Судској полицији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 98/11) уређује начин поступања организационих јединица Судске полиције Републике Српске (у даљем тексту: Судска полиција) у пружању помоћи (асистенција) судовима ради обезбјеђења извршења судских одлука и тужилаштвима уколико је претходно склопљен посебан споразум о пружању помоћи тужилаштвима.

1. Појам асистенције

Пружање помоћи другим државним органима и правним лицима у вршењу службених радњи врше се када су њихова службена лица у обављању јавних овлашћења наишла на физички отпор или се тај отпор може основано очекивати.

Овај облик пружања помоћи другим органима и организацијама у пракси је прихваћен као асистенције.

2. Правни основ асистенције

Послови асистенције су до 01.12.2003. године били искључиво у надлежности Министарства унутрашњих послова Републике Српске, када је званично почела са радом Судска полиција којој је чланом 10. став 1. Закона о Судској полицији у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске ", број 49/02) дато у надлежност да извршава налоге у вези са извршењем судских одлука.

Чланом 13. став 1. тачка д. Закона о Судској полицији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 98/11) регулисано је да Судска полиција у оквиру својих надлежности спроводи извршење судских одлука.

Чланом 44. став 3. Закона о извршном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 59/03, 85/05, 64/05, 118/07 и 29/10) стоји да је у поступку извршења предвиђеним овим законом Судска полиција дужна да пружи судском извршиоцу сву помоћ неопходну за спровођење извршења.

3. Услови за пружање асистенције

Услови за пружање асистенције испуњени су ако су службена лица суда приликом вршења послова из своје надлежности наишла на физички отпор.

Физички отпор углавном се огледа у непосредном физичком отпору или озбиљним пријетњама физичким нападом према службеним лицима или у пасивном супротстављању вршењем радњи којима се онемогућава извршење (стављање у положај којима се онемогућава извршење - легне испред врата, на пут, одбијање наређења службеног лица и други видови пасивног отпора).

II – ТРАЖЕЊЕ АСИСТЕНЦИЈЕ

Асистенцију може тражити суд, ако су њихова службена лица приликом покушаја извршења послова из своје надлежности наишла на физички отпор.

Уз захтјев (налог) за асистенцију прилаже се:

- примјерак или препис акта којим је одређено извршење (рјешење, закључак или други одговарајући акт),
- забиљешку или записник из којег се види да је тражилац асистенције, односно његово службено лице наишло на физички отпор и у чему се тај отпор огледа, а посебно нагласити шта је службено лице суда предузело против лица које је пружило физички отпор (пријава надлежним организационим јединицама Министарства унутрашњих послова Републике Српске (у даљем тексту: МУП РС) и сл.), а уколико не постоји посебан записник или службена забиљешка, онда тражилац асистенције треба да у свом захтјеву наведе и шире образложи због чега се тражи асистенција,
- образложење захтјева којим се тражи асистенција с назначеним датумом, мјестом и временом пружања асистенције, као и друга расположива безбједоносна сазнања.

За поступак провјере основаности захтјева за асистенцију, благовремено и квалитетно припремање радње за пружање асистенције, у сложенијим случајевима потребно је да од дана пријема захтјева и дана за који се тражи асистенција постоји временски период од најмање 7 дана, а у мање сложенијим случајевима потребно је да тај временски период буде од најмање 3 дана.

Ако је захтјев некомплетан или не садржи потребне податке да се одлучи о основаности захтјева или ако нема довољно времена за провјере на терену од стране Судске полиције затражит ће се од тражиоца асистенције потребне допуне, а по потреби и помјерање времена пружања асистенције.

О основаности захтјева, начину и обиму пружања помоћи (асистенције) одлучује начелник окружног центра Судске полиције или директор Судске полиције, ако је она са највишим степеном сложености.

Неће се пружити асистенција тражиоцу асистенције ако постоје основи сумње да би се радњама службених или одговорних лица тражиоца извршења извршило кривично дјело злоупотребе положаја или овлашћења или друго кривично дјело.

Такође асистенције се неће пружити уколико службено лице суда није покушало спровести извршење и уколико није у том претходном покушају наишло на физички отпор.

Када се оцијени да нису испуњени законски услови за пружање асистенције о том ће надлежни окружни центар Судске полиције обавијестити тражиоца асистенције у писменој форми с образложењем разлога због чега се неће пружити асистенција.

Службеници Судске полиције су дужни да све активности и послове у вези пружања асистенције воде професионално, одговорно и на прописан начин. Немају право да на било који начин врше опструкцију и одуговлачење или доносе одлуку о томе да ли асистенцију треба пружити или одгодити.

Изузетно, у случајевима ако то разлочи безбједности налажу руководни радник који руководи асистенцијом може да донесе одлуку о одгоди асистенције, о чему је дужан одмах упознати претпостављене старјешине.

Тражилац асистенције дужан је да обезбиједи потребне услове за извршење асистенције (бравара, физичке раднике за пренос ствари, превозно средство за превоз ствари, медицинско особље, ватрогасну службу, специјалне раднике, простор за ствари које су предмет извршења и др.).

Службеници Судске полиције приликом пружања асистенције не смију да врше било какве послове наведене у претходном ставу и по било чијем наређењу.

Задатак службеника Судске полиције приликом пружања асистенције је да омогуће овлашћеним радницима суда или тужилаштва да неометано извршавају спровођење својих одлука.

III – ОДЛУЧИВАЊЕ О АСИСТЕНЦИЈИ У СКРАЋЕНОМ ПОСТУПКУ

У скраћеном поступку одлучује се о пружању асистенције, ако тражилац асистенције наиђе на физички отпор нарочито приликом вршења сљедећих послова:

- наплате новчаних дуговања према правним и другим лицима,
- попис покретне и непокретне имовине,
- лицитација покретне и непокретне имовине и
- у другим оправданим сличним ситуацијама на захтјев суда или тужилаштва за који није неопходно примијенити редован поступак одлучивања о асистенцијама.

Захтјев за асистенцију у скраћеном поступку подноси се у писменој форми и са свим елементима безбједносне проблематике.

IV – ОДЛУЧИВАЊЕ О АСИСТЕНЦИЈАМА У РЕДОВНОМ ПОСТУПКУ

У редовном поступку одлучује се о пружању асистенције, ако тражилац асистенције наиђе на физички отпор, нарочито ако се проводи принудно извршење у судским извршним поступцима и то :

- предаја дјетета,
- исељавање из стана и других објеката,
- изузимање из посједа или увођење у посјед других некретнина,
- одузимање, односно предаја у посјед покретних ствари,
- рушење бесправно изграђених објеката,
- уређење међа,
- физичка диоба некретнина,
- реконструкција догађаја у току вођења одговарајућег судског поступка,
- и у другим сличним ситуацијама по захтјеву (налогу) суда или тужилаштва.

V – ПРУЖАЊЕ АСИСТЕНЦИЈЕ

Након што начелник окружног центра Судске полиције донесе одлуку да ће се асистенција пружити, патрола Судске полиције ће извршити претходне провјере код извршеника и по потреби и друге провјере, те сачинити службену забиљешку у облику безбједносне процјене.

У службеној забиљешци је потребно навести све чињенице које су битне за извршење асистенције тј. на крају забиљешке констатовати да приликом вршења асистенције извршеник неће правити било какве проблеме и да ће дозволити извршење мирним путем, а у супротном случају навести да извршеник неће дозволити извршење мирним путем, да ће ометати извршење на овај или онај начин и предложити мјере које се претходно морају предузети, а службена забиљешка ће бити полазна основа у коначној процјени пружања асистенције у конкретном случају.

Након доношења одлуке о начину и обиму пружања асистенције начелник окружног центра Судске полиције ће по потреби упознати директора Судске полиције о самој асистенцији и о безбједносној процјени, те у мање сложеним ситуацијама ће по потреби тражити сагласност од директора да асистенцију пружи са припадницима Судске полиције тог центра.

У тежим и сложенијим ситуацијама када начелник окружног центра Судске полиције процијени да се приликом пружања асистенције може очекивати да ће доћи до организованог или масовног физичког отпора или до употребе оружја, комплетан предмет ће прослиједити директору Судске полиције који ће одлучити о пружању асистенције и употреби Интервентне јединице Судске полиције.

Поред наведеног начелник окружног центра Судске полиције дужан је да о захтјеву за пружање асистенције консултује се и са руководиоцем надлежне организационе јединице МУП-а РС о начину пружања помоћи из њихове надлежности (обезбјеђење ширег подручја лица мјеста, одржавање ЈРМ-а, предузимање мјера и радњи из области Закона о ЈРМ-у, Закона о оружју и муницији и слично).

У циљу што успјешнијег пружања асистенције окружни центар Судске полиције мора да предузме сљедеће мјере:

- а) изврши процјену безбједносне ситуације без обзира да ли се ради о оскраћеном или редовном поступку и
- б) да плански врши припремне активности и сачини план пружања асистенције.

Процјена безбједносне ситуације обухвата сљедеће:

- разлог тражења асистенције,
- чињенице које оправдавају основаност претпоставке да може доћи до отпора и каквог,
- активности које су претходно предузете на савлађивању отпора (излазили на лице мјеста припадници полицијске станице МУП-а РС, поднијели прекршајну пријаву по Закону о ЈРМ-у против извршеника, одузето ватрено оружје од извршеника и слично),
- ступити у везу са вођама безбједносног сектора надлежне полицијске станице МУП-а РС с циљем прикупљања информација о извршенику и о томе које ће мјере предузети припадници МУП-а РС у конкретној асистенцији и слично,
- процјена броја чланова породице извршеника и грађана који би могли учествовати у пружању отпора и на који начин, као и број укупне масе грађана, знатитељника који би се у датом моменту могли ставити на страну извршеника,
- процјена могућих посљедица,
- оперативна провјера за извршеника о каквом се лицу ради, да ли посједује легално или илегално оружје, какво му је досадашње држање и понашање у вези асистенције и за каквог грађанина важи у средини гдје живи и слично),
- по потреби извршити позивање извршеника на разговор ради указивања на незаконитост његовог понашања и мјере које се могу предузети према њему (привођење, употреба средстава принуде и сл.).

Све горе наведене чињенице службеници Судске полиције који врше претходне провјере морају навести у службеној забиљешци у виду безбједносне процјене с приједлогом мјера и доставити начелнику окружног центра Судске полиције на увид.

План пружања асистенције

На основу извршене процјене безбједносне ситуације, сачињава се план пружања асистенције са следећим елементима за конкретну асистенцију:

- законска основа (уводни дио),
- безбједносна процјена,
- број руководних службеника Судске полиције и број судских полицајаца који врше асистенцију,
- име и презиме руководиоца асистенције,

- имена и презимена службеника Судске полиције,
- конкретни задаци за сваког извршиоца асистенције с знаком савлађивања могућег отпора и мјере које ће примијенити,
- мјесто и вријеме вршења асистенције,
- наоружање и опрема,
- начин одржавања везе,
- превозна средства за службенике Судске полиције,
- предвидјети евентуалне резервне снаге Судске полиције и гдје ће бити стациониране,
- име и презиме оног ко је план сачинио,
- име и презиме оног ко је план одобрио.

Циљ пружања сваке асистенције је да се поступак обави у складу са законом и да се онемогући евентуално угрожавање лица и добара.

Прије почетка пружања асистенције неопходно је предузети сљедеће мјере:

- упознати све службенике Судске полиције са личношћу извршеника,
- упознати све службенике Судске полиције који пружају асистенцију са планом пружања конкретне асистенције и конкретним задацима за сваког појединачно,
- припремити службенике Судске полиције на суздржаност од реакције на евентуалне вербалне увреде од стране извршеника и његових симпатизера, а према којима су дужни бити тактични и коректни водећи рачуна у каквој се психичкој ситуацији исти налазе,
- припремити потребну технику, опрему и остала средства за успјешно извршење асистенције,
- са службеним лицем (извршитељем) остварити пуну сарадњу и договорити све детаље за успјешно спровођење асистенције и друге активности које су неопходне за успјешну реализацију асистенције,
- удаљити сва лица која немају везе са извршењем, као и представнике средстава информисања уколико немају одобрење од суда за извјештавање и суђење.

За одлазак на мјесто пружања асистенције службеници Судске полиције могу користити службена моторна возила која припадају Судској полицији, могу се превозити у службеним моторним возилима која припадају МУП-у РС заједно са припадницима МУП-а РС који учествују у конкретној асистенцији и у службеним моторним возилима суда или тужилаштва које употребљава њихово службено лице, а не смију се превозити никако у возилима тражиоца извршења и возилима извршеника.

Службеници Судске полиције приликом пружања асистенције дужни су да штите извршитеља и друге раднике који му помажу од напада извршеника и других лица, односно морају им омогућити несметан рад без обављања других послова који нису у њиховој надлежности (проваљивање врата, капија, изношење ствари и сл.).

У свим ситуацијама приликом пружања асистенција, извршењем руководи службено лице (извршитељ) који може у одређеним ситуацијама тражити да се уз употребу силе са лица мјеста одстране лица која ометају и онемогућавају извршење.

Ако се наиђе на отпор приликом пружања асистенције у скраћеном поступку извршитељ ће тражити од вође патроле да му се омогући несметан рад, што значи да се са лица мјеста одстране сва лица која онемогућавају извршење службених послова.

Вођа патроле ће прво издати јасно и гласно законито наређење да се лице повуче из положаја који онемогућава извршење или да престане са пружањем активниог отпора, а након одбијања наређења употребиће адекватно и дозирано средство принуде како би се неутрализовао отпор и омогућило неометано извршење поступка, водећи рачуна о психофизичком стању лица према којима се употребљава принуда.

Ако се наиђе на отпор приликом пружања асистенције у редовном поступку извршитељ ће тражити од руководиоца који руководи Судском полицијом на лицу мјеста по предвиђеном плану, да поступи на начин као у претходном ставу, а у случају када би могло доћи до несагледивих посљедица предложит ће се извршитељу да одгоди асистенцију све док се не стекну нормални услови да се поступак изврши, а исто тако и у скраћеном поступку.

У свим сложенијим ситуацијама асистенцијом руководи начелник окружног центра Судске полиције, његов замјеник или други службеник кога он одреди, а у посебно сложеним ситуацијама у којим је укључена Интервентна јединица Судске полиције директор Судске полиције или службеник кога он овласти.

У одјељењима и групама Судске полиције при основним судовима у скраћеном поступку асистенцијом руководи командир или вођа групе, а исто тако и у редовном поступку гдје се не очекују већи проблеми, а све по процјени командира или вође групе и одобрењу начелника окружног центра Судске полиције .

У случају нарушавања ЈРМ-а по Закону о ЈРМ-у или извршења кривичног дјела на лицу мјеста гдје се пружа асистенција (спречавање службеног лица – извршитеља – у вршењу службене радње, напад на службено лице у вршењу службене дужности, учествовање у скупу грађана која спречава службено лице у вршењу службене радње и слично), службеници Судске полиције дужни су да одмах интервенишу из домена своје надлежности и о томе одмах обавијесте надлежну организациону јединицу МУП-а РС и непосредног руководиоца радника, а у случају да конкретну асистенцију пружају и припадници МУП-а РС истим се на лицу мјеста пружа помоћ и уступају расположиве информације.

Приликом асистенција поред извјештаја у налогу за службу руководиоца асистенције је дужан да напише посебан извјештај у вези тока пружања асистенције и акт суду, а један примјерак се ставља уз план пружања асистенције и са осталим прилозима се ставља у омот предмета конкретне асистенције и иста се архивира.

О траженим и пруженим асистенцијама води се евиденција у складу са Упутством о вођењу евиденција у Судској полицији, а предмети се одлажу у посебан омот *АСИСТЕНЦИЈА*.

Ова инструкција ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

ПРЕДСЈЕДНИК

Желимир Барић